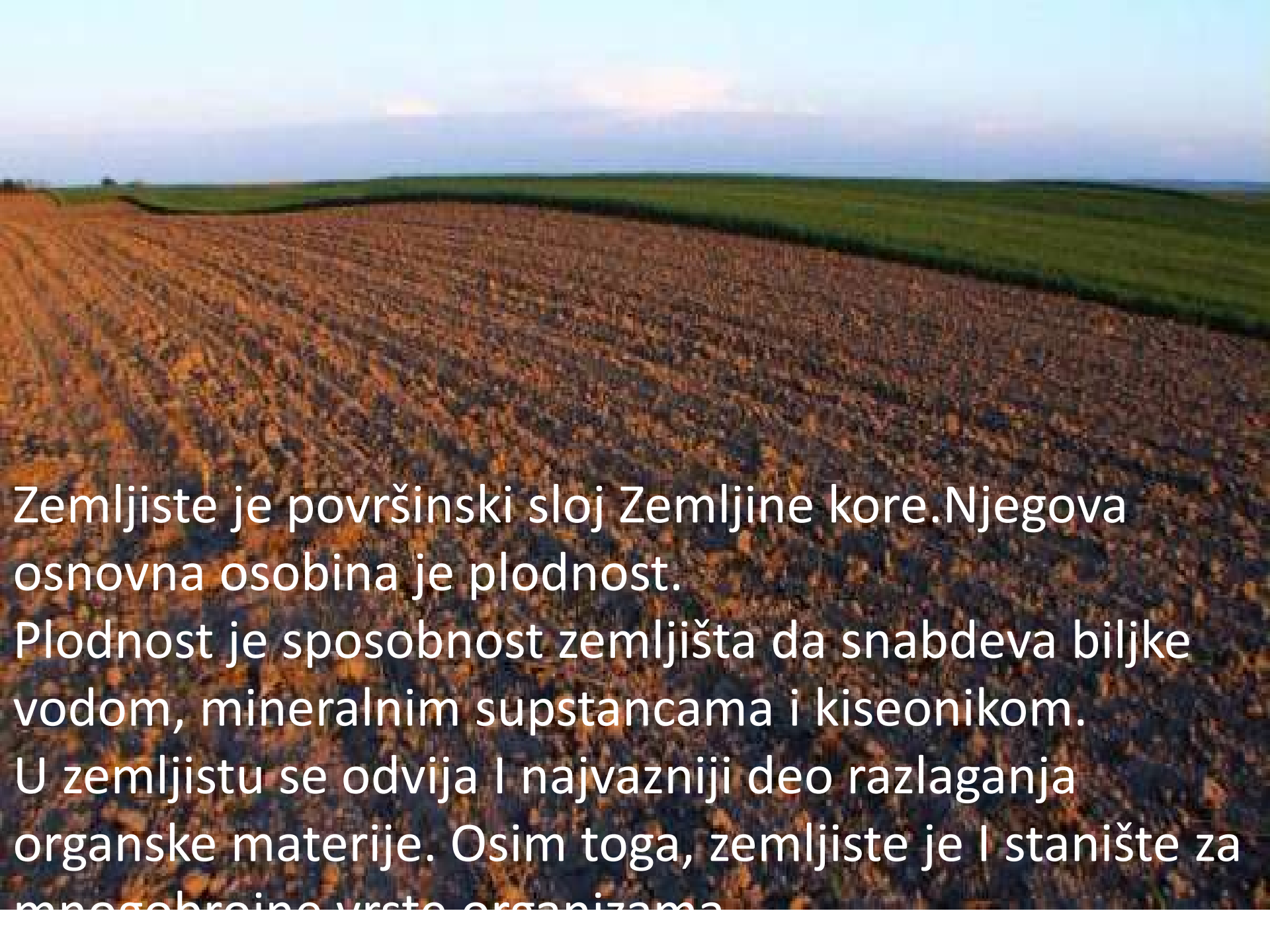

Zagadjivanje i erozija zemljista

Zemljiste je površinski sloj Zemljine kore. Njegova osnovna osobina je plodnost. Plodnost je sposobnost zemljišta da snabdeva biljke vodom, mineralnim supstancama i kiseonikom. U zemljistu se odvija i najvažniji deo razlaganja organske materije. Osim toga, zemljiste je i stanište za mnoge vrste organizama.

Pod zagadjivanjem zemljista podrazumevaju se promene fizickih, hemijskih i bioloskih svojstava zemljista, koje dovode do smanjenja njegove plodnosti i sposobnosti za normalno odvijanje procesa razlaganja, a samim tim i kruzenja materije u prirodi.

Zemljiste je za čoveka jedan od osnovnih uslova života, odnosno jedan od najvažnijih prirodnih resursa. Čovek na zemljestu proizvodi hranu i bez zemljista ne može opstati. Da bi došao do obradivog zemljista, čovek uklanja prirodni i stvara veštački ekosistem-agroekosistem.

Zagadjivaci zemljista
su: poljoprivreda, površinski
kopovi, kamenolomi,
deponije, industrija,
saobraćaj, kisele kiše...

Deponije su najdirektniji oblici zagađivanja zemljišta. Sa njih se spiraju otrovi, koji se jednim delom zadržavaju u zemlji, a drugim odlaze u podzemne vode. Na ovim mestima se intenzivno raspadaju i organske materije, pri čemu se oslobađaju one koje zagađuju zemlju.

Zagađivanja zemljišta ne trpe samo priroda, životinje i biljke već i sam čovek. Sve te biljke i životinje završavaju na našim pijacama i u prodavnicama, a na kraju na našim trpezama. Tako otrove koje smo rasejali po prirodi sami jedemo. Podzemne vode koje stižu su otrovi, koje smo ubacili u zemljište, nalaze put do naših bunara. Te vode pijemo i sami se trujemo.

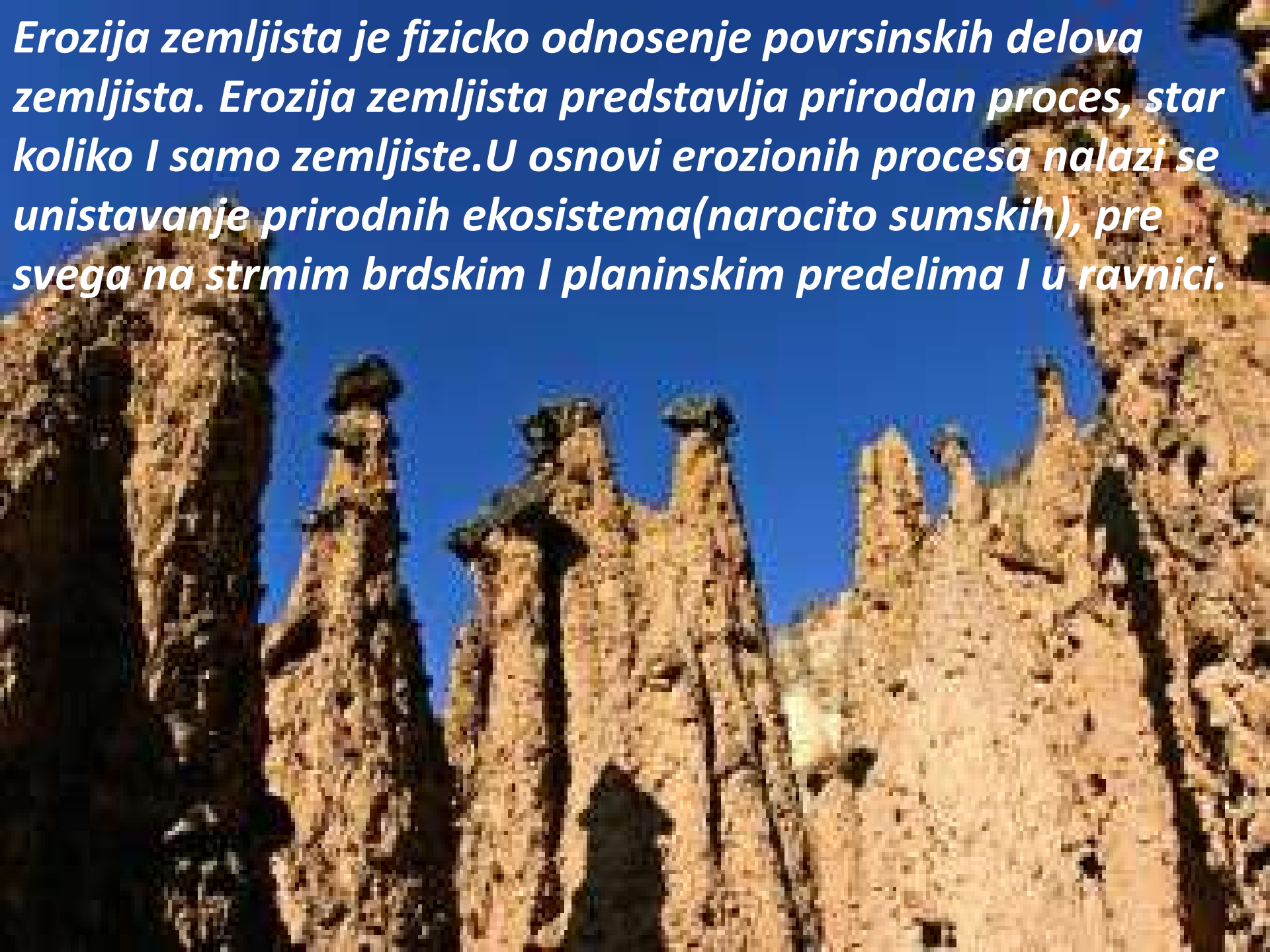
Kisele kise predstavljaju znatan indirektan izvor zagađivanja zemljišta. Ovaj globalni problem, je pored susenja mnogih suma, doveo do zagađivanja zemljišta na ogromnim prostorima.

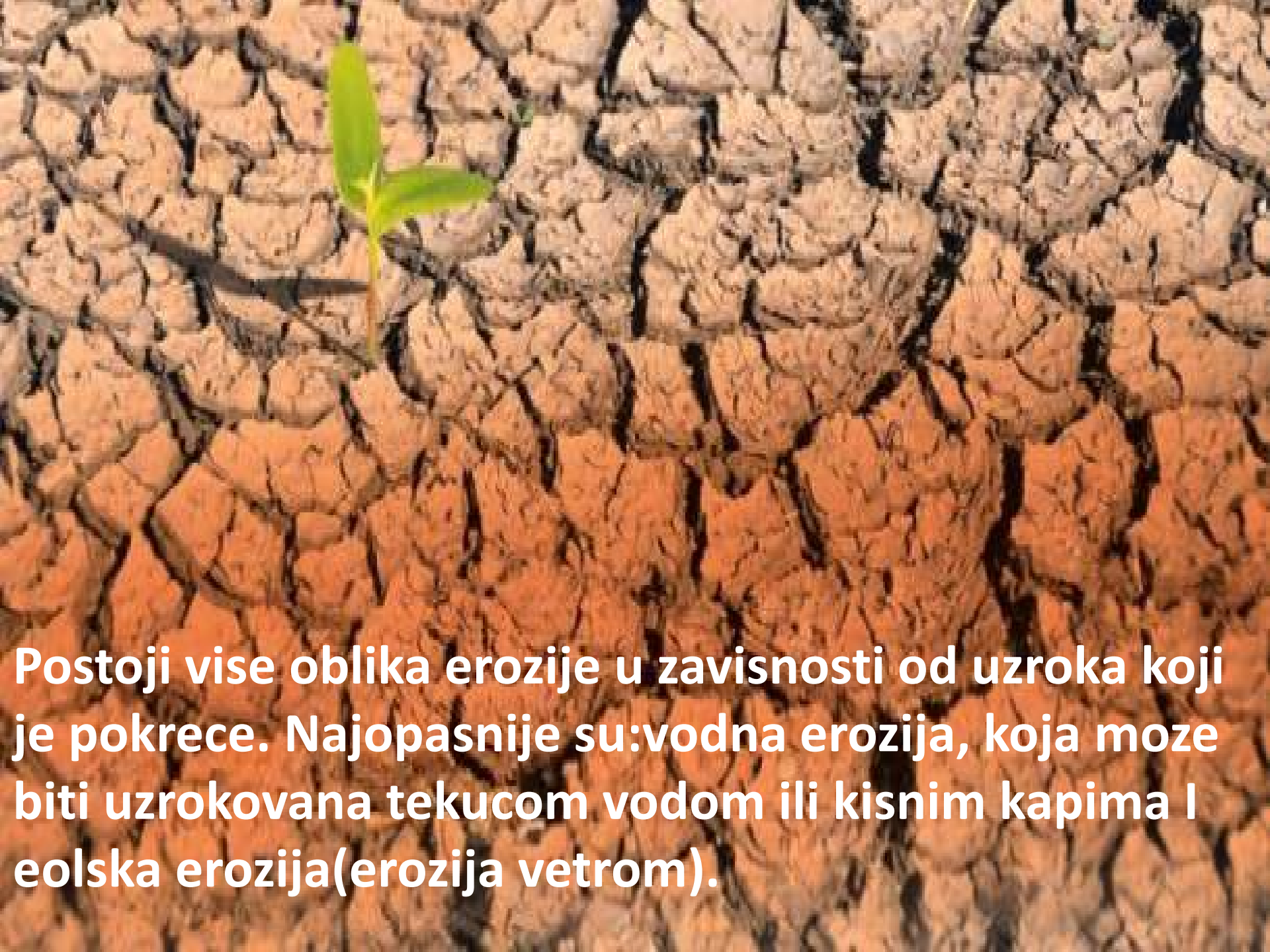

Osim kiselih kisa, iz vazduha dolaze i druge materije koje stete zemljestu. Na primer: prasina, čadj i druge čestice koje se izbacuju kroz dimnjake raznih fabrika ili automobila. Od tipa industrije zavisi koje će se zagađujuće materije naći u zemlji. Oko cementara su zemljišta zagađena prasinom, oko topionica olovom, bakrom, arsenom, sumporom, a oko industrije đubriva nitratima i fosfatima.

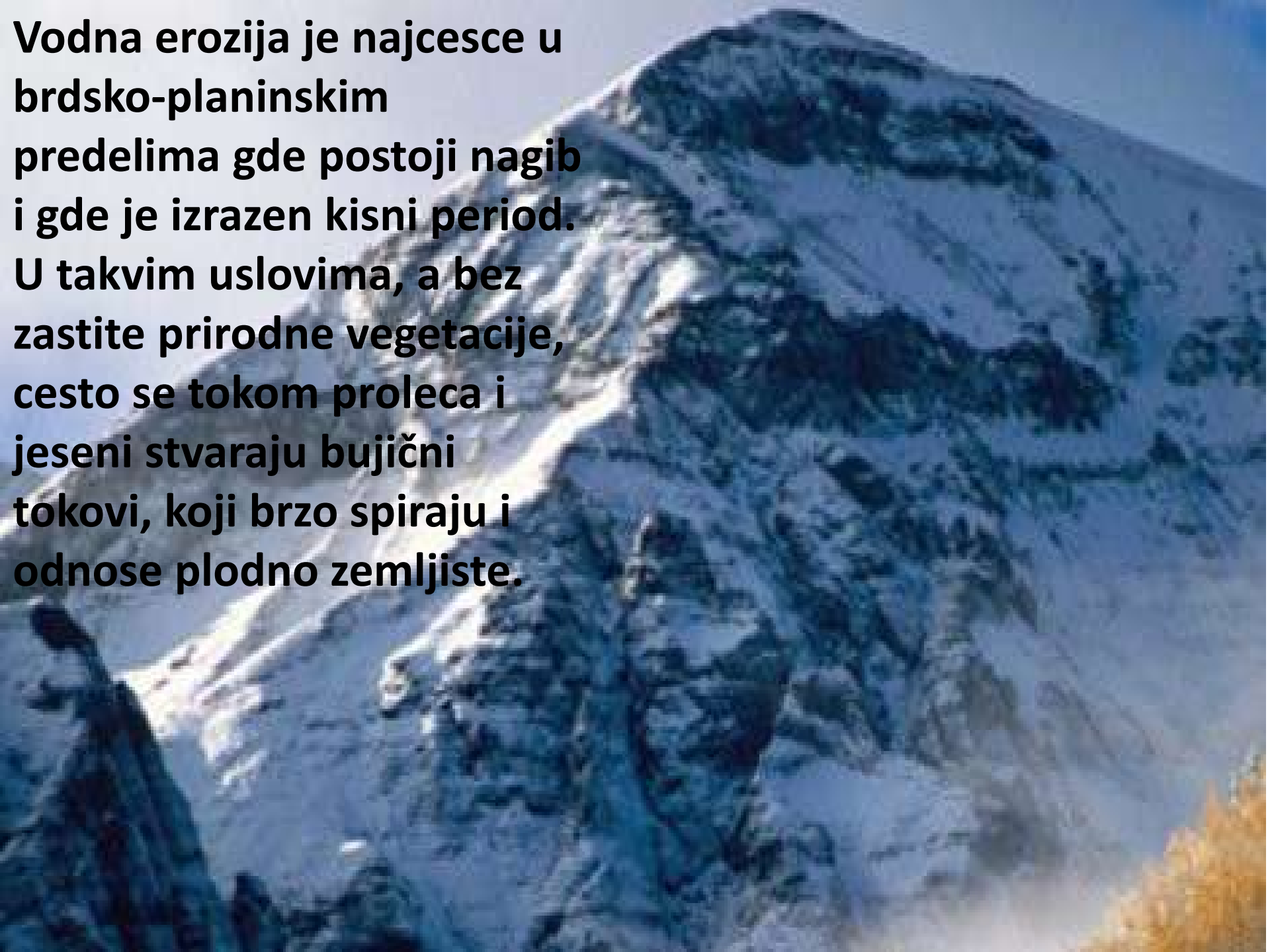
Erozija zemljista je fizicko odnosenje površinskih delova zemljista. Erozija zemljista predstavlja prirodan proces, star koliko i samo zemljiste. U osnovi erozionih procesa nalazi se uništavanje prirodnih ekosistema (naročito sumskih), pre svega na strmim brdskim i planinskim predelima i u ravnici.

Postoji vise oblika erozije u zavisnosti od uzroka koji je pokrece. Najopasnije su: vodna erozija, koja moze biti uzrokovana tekucim vodom ili kislim kapima i eolska erozija (erozija vetrom).

**Vodna erozija je najcesce u
brdsko-planinskim
predelima gde postoji nagib
i gde je izrazen kisni period.
U takvim uslovima, a bez
zastite prirodne vegetacije,
cesto se tokom proleca i
jeseni stvaraju bujični
tokovi, koji brzo spiraju i
odnose plodno zemljiste.**

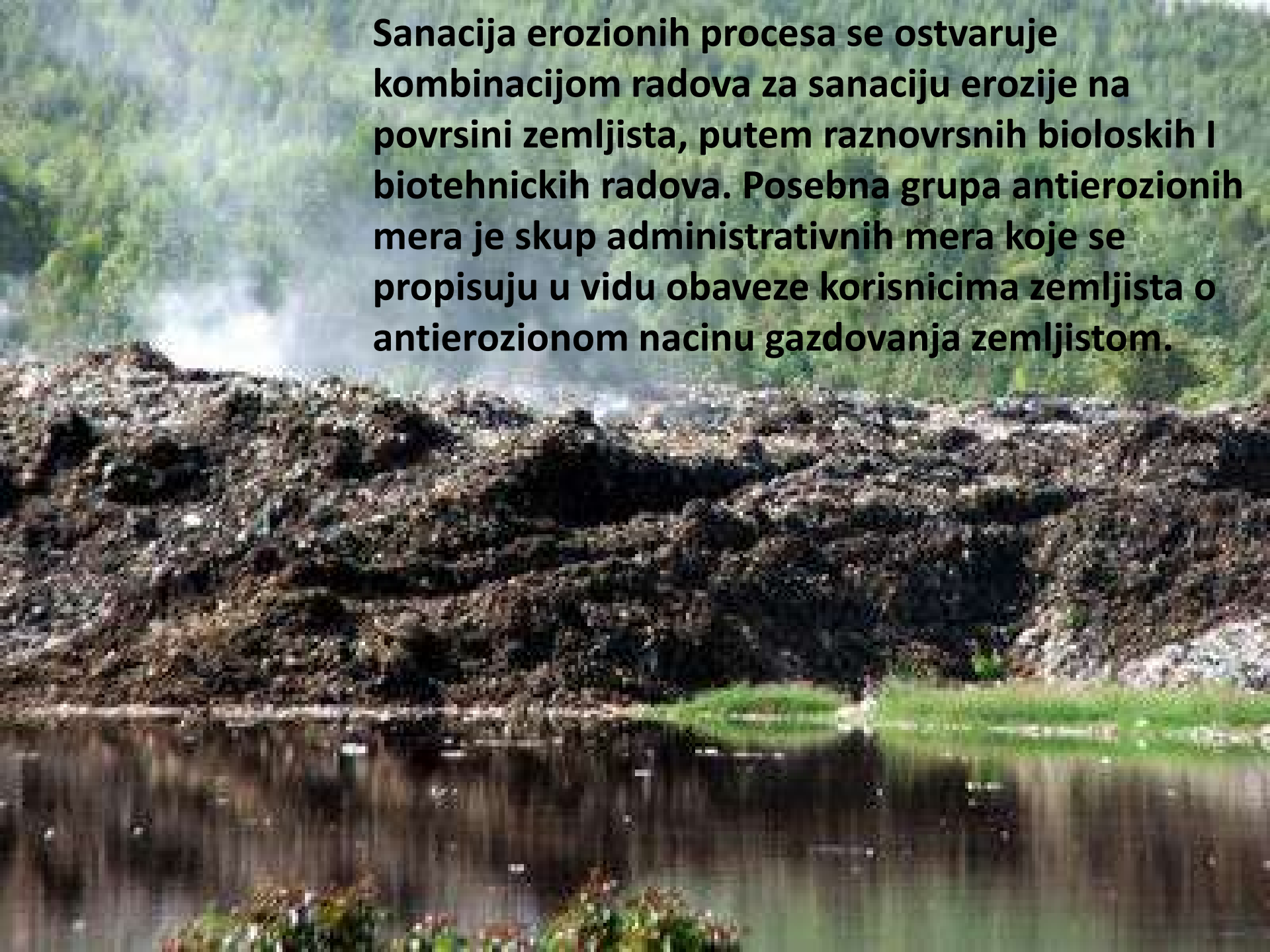
Erozija vetrom je najcesce prisutna u ravninarskim predelima. Vetar nosi zemljiste sa površine i rasejava ga na sve strane. Eolska erozija je narocito izrazena za vreme dugotrajnih susa i jakih vetrova. U Srbiji je erozija vetrom izrazena u Vojvodini, jer su poljoprivredne kulture ipak slaba zastita, a i zetva se obicno obavlja pred susni period, kada zemljiste ostaje potpuno ogoljeno.

Koriscenjem zemljišta i drugih prirodnih resursa za potrebe ekonomskog i društvenog razvoja čovjek mora svojim aktivnostima da narusi ili ugrozi prirodno uspostavljenu ravnotežu ili da oduva ili unapredi. Neadekvatno korišćenje zemljišta je direktno povezano sa pojavom intenziviranja erozionih procesa poznatih kao antropogena erozija.

Sanacija erozionih procesa se ostvaruje kombinacijom radova za sanaciju erozije na površini zemljišta, putem raznovrsnih bioloških i biotehničkih radova. Posebna grupa antierozionih mera je skup administrativnih mera koje se propisuju u vidu obaveze korisnicima zemljišta o antierozionom načinu gazdovanja zemljištom.

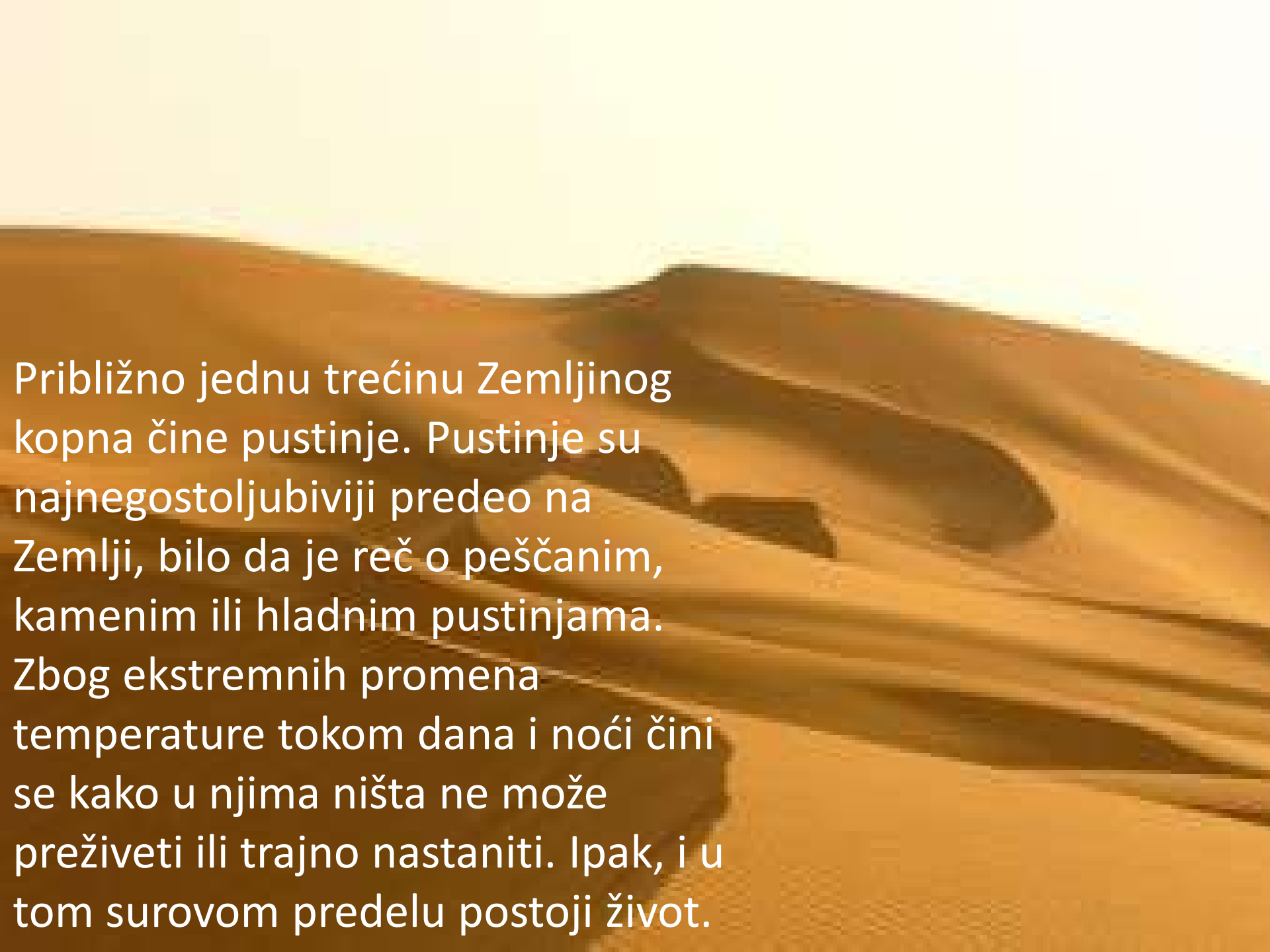

Erozija zemljišta je prirodan fenomen prisutan na celokupnoj površini zemljišta, na čiji intenzitet direktan uticaj imaju ljudske aktivnosti i to kako u pozitivnom smislu tako i u negativnom smislu.

Sirenje pustinja

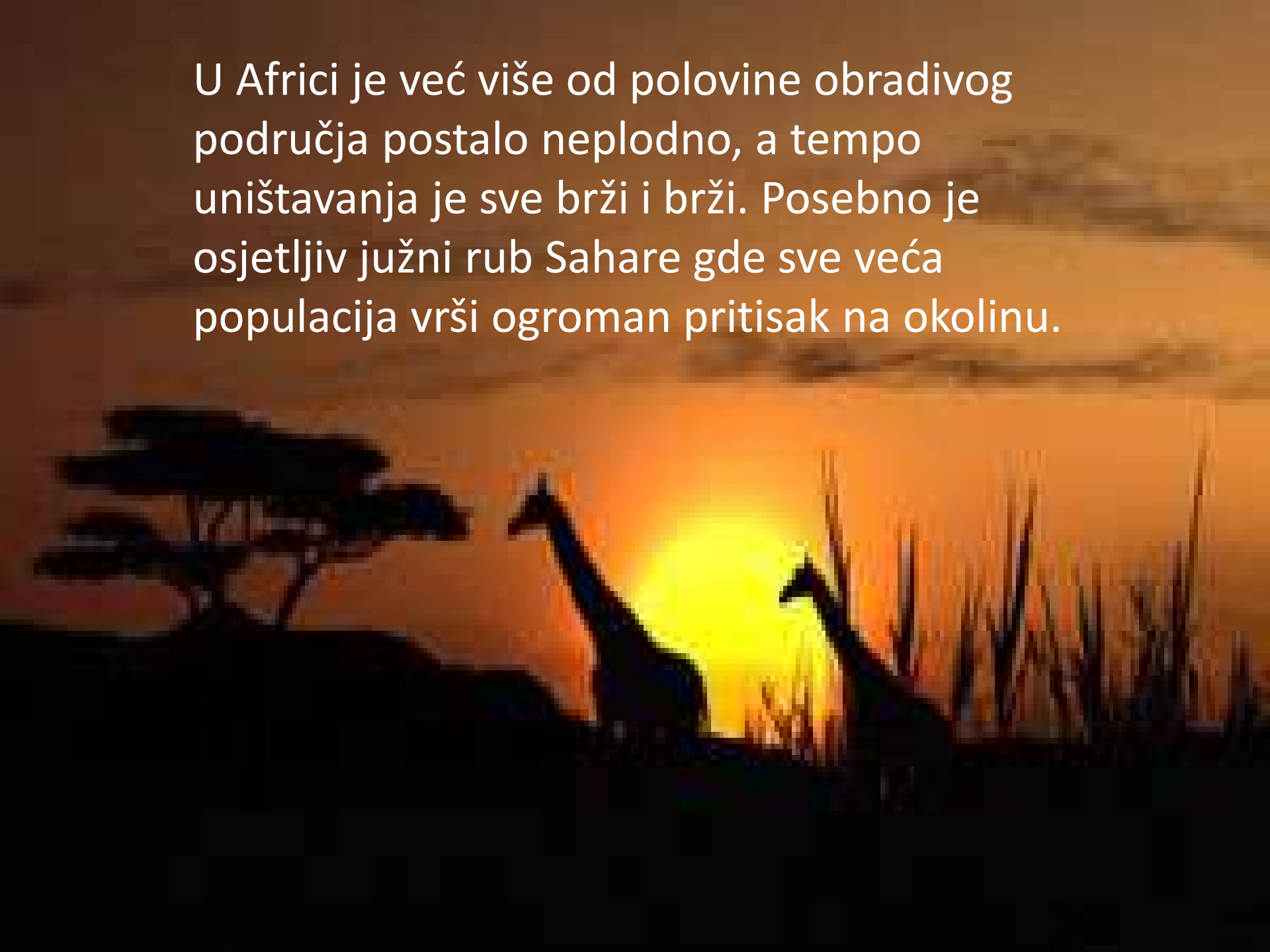
Približno jednu trećinu Zemljinog kopna čine pustinje. Pustinje su najnegostoljubiviji predeo na Zemlji, bilo da je reč o peščanim, kamenim ili hladnim pustinjama. Zbog ekstremnih promena temperature tokom dana i noći čini se kako u njima ništa ne može preživeti ili trajno nastaniti. Ipak, i u tom surovom predelu postoji život.

Glavni uzroci širenja su prenaseljenost, seča šuma, šumski požari, kultivacija zemljišta i prevelika ispaša. Postoji još načina širenja pustinja a jedan od njih su i zamljotresi. Ako se širenje pustinje ne spreci, ugroziće mnogo ljudi, a i mnogo poljoprivrednih poseda.

U Africi je već više od polovine obradivog područja postalo neplodno, a tempo uništavanja je sve brži i brži. Posebno je osjetljiv južni rub Sahare gde sve veća populacija vrši ogroman pritisak na okolinu.

Širenje pustinja nastaje i globalnim zagrevanjima, a to se dešava u predelima jakih suša zbog kojih se uništi vegetacija. Posle određenog vremena će nastati opustošeni deo na kome neće biti flore.

- Ovo je prizor nastao sušom -

KRAJ